

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 253/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Mgr. Mariánom Kropajom, PhD., advokátom, Mudroňova 7356/51, Piešťany, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava II) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/169/2025 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/169/2025-402 z 19. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „*postupom a rozhodovaním*“ Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 a „*postupom a rozhodovaním*“ Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/169/2025; uznesenie krajského súdu č. k. 4Co/169/2025-402 z 19. decembra 2025 žiada zrušiť, vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie dvakrát po 5 000 eur od oboch súdov „*spoločne a nerozdielne za porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru*“ a náhradu trov konania pred ústavným súdom 824,72 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou 4. augusta 2020 Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) ako súdu pôvodne miestne príslušnému na konanie do 1. júna 2023 domáhal proti žalovanému Úradu pre dohľad

nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „žalovaný“) náhrady škody – nemajetkovej ujmy vo výške 55 000 eur – z titulu zásahu do práva na ochranu osobnosti a fyzickej integrity nesprávnym postupom žalovaného pri posúdení poskytnutia zdravotnej starostlivosti sťažovateľovi zdravotníckym zariadením. Okresný súd na pojednávaní 14. júna 2021 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd uznesením z 31. augusta 2023 zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sťažovateľ sa svojho nároku domáhal proti štátu, pričom za žalovaného označil subjekt odlišný od štátu, čo spôsobilo nezrozumiteľnosť a vadu žaloby vyžadujúcu si opravu na základe kvalifikovanej výzvy súdu. Následne mestský súd uznesením z 10. apríla 2024 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd podanej žaloby i s poučením o následkoch nesplnenia uloženej povinnosti. Sťažovateľ si výzvu prevzal 16. apríla 2024 a ani do 10. mája 2024 vady žaloby neodstránil, na výzvu nereagoval. S poukazom na to mestský súd uznesením č. k. B2-52/2020-315 z 10. mája 2024 žalobu odmietol (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

3. Proti druhému výroku rozhodnutia mestského súdu sťažovateľ podal odvolanie, v ktorom sa domáhal, aby krajský súd zmenil výrok o trovách konania a žalovanému ich nepriznal, resp. ich priznal sťažovateľovi. Zdôraznil, že v merite veci sa nekonalo, súd nemohol rozhodnúť na základe úspechu vo veci, a preto trovy nemohli vzniknúť. Taktiež tvrdil, že súd rozhodol v rozpore s § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Uznesením č. k. 4Co/77/2024-342 z 30. septembra 2024 krajský súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože ho považoval za nepreskúmateľné z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia.

4. Mestský súd o trovách konania opätovne rozhodol uznesením č. k. B2-21C/52/2020-349 z 19. júna 2025, v ktorom priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Napadnutým uznesením krajský súd potvrdil rozhodnutie mestského súdu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so záverom mestského súdu o tom, že je pri rozhodovaní o trovách konania v danom prípade potrebné vychádzať zo zásady zavinenia zastavenia konania za použitia analógie *legis* podľa čl. 4 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keďže Civilný sporový poriadok osobitne neupravuje situáciu rozhodovania o náhrade trov konania v prípade odmietnutia žaloby. Krajský súd reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľa vrátane prípadnej aplikácie § 257 CSP, pre ktorú nevidel dôvod.

5. Ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že aktuálnej ústavnej sťažnosti predchádzali štyri sťažovateľove ústavné sťažnosti na postup okresného súdu (resp. mestského súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. 21C 52/2020 [resp. B2-21C/52/2020; (ďalej aj „napadnuté konanie“)], z ktorých prvé dve boli uzneseniami ústavného súdu č. k. IV. ÚS 669/2022-15 z 19. decembra 2022 a č. k. IV. ÚS 678/2023-15 z 19. decembra 2023 odmietnuté pre nedostatok právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pretože postup súdu namietaný sťažovateľom spočíval v namietaní procesných väd, ktoré mali byť konvalidované pri ďalšom procesnom postupe mestského súdu. V poradí tretej ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vyhovel nálezom č. k. I. ÚS 32/2024-44 z 29. februára 2024, v ktorom konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 (predtým sp. zn. 21C/52/2020), prikázal mestskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 1 500 eur. Štvrtá ústavná sťažnosť sťažovateľa proti postupu mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 a postupu krajského súdu v konaní bez uvedenia spisovej značky bola uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 27/2026-14 z 27. januára 2026 odmietnutá pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde], pretože sťažovateľ nebol v tomto konaní pred ústavným súdom právne zastúpený.

6. V súvislosti s prípravou aktuálneho rozhodnutia ústavný súd v rámci inštitútu súčinnosti podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde od mestského súdu zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 3. februára 2026 a že neeviduje podanie dovolania proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakovane namieta dĺžku konania s tým, že momentálne konanie trvá už 5 a pol roka a dosiaľ nie je skončené. Podľa sťažovateľa k prieťahom v konaní, a tým k porušovaniu jeho práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, dochádza nesprávnym konaním súdu, resp. jeho neefektívnym konaním.

8. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sa sťažovateľ domnieva, že náhrada trov konania bola nesprávne posúdená, keďže tieto trovy neboli spôsobené ním ale súdom. Vytýka súdu prvej inštancie, že si mal ešte pred začatím konania preštudovať podanú žalobu a ak v nej videl vady, mal ich odstrániť, resp. vyzvať sťažovateľa na ich odstránenie a až potom pristúpiť k prejednaniu veci. Súd však začal konanie a vady žaloby odstraňoval až výzvou z 10. apríla 2024, v dôsledku čoho spôsobil všetky trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. Ak súd sťažovateľa nevyzval v roku 2020 a žalobu bez odstránenia jej vád zaslal žalovanému, procesne pochybil, spôsobil trovy konania a tieto nemôže znášať sťažovateľ. Krajský súd evidentne neskúmal zodpovednosť za vznik trov, resp. nesprávne uviedol, že ich spôsobil sťažovateľ.

9. Kritike podrobil aj to, že súdy v jeho prípade neaplikovali § 257 CSP. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa nesprávne uviedol, že nemal preukázané nepriaznivé majetkové a sociálne pomery. Zdôraznil, že bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov v celom rozsahu. A teda aj v čase podania odvolania súd považoval za preukázané jeho nepriaznivé majetkové a sociálne pomery vyplývajúce zo spisu. Za nesprávne považuje aj tvrdenie krajského súdu o tom, že sťažovateľ zavinil trovy konania podaním nekvalifikovanej žaloby. Poukázal na to, že žalobca nemusí byť zastúpený advokátom, a teda sa môže stať, že žaloba má nejaké vady. Je povinnosťou súdu, nie žalobcu tieto vady žaloby odstrániť. Vznik trov teda súd zavinil zanedbaním svojej povinnosti, t. j. nesprávnym procesným postupom.

10. Krajský súd podľa sťažovateľa tiež nesprávne posúdil neúčelnosť trov vynaložených žalovaným – štátom. Žalovaný sa dal právne zastúpiť advokátskou kanceláriou, hoci má svoje právne oddelenie. Výdavky štátu tak boli vynaložené neúčelne. Krajský súd neprihliadol na to, že žalovaný mal dvojité právne zastúpenie a sťažovateľ ani jedno. Nesprávne potom tvrdí, že nepriznaním náhrady

trov štátu by bola dotknutá jeho majetková sféra. Krajský súd nehľadí na sťažovateľa ako na stranu konania a jeho dôvody osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ale hľadí na to, aby boli uhradené trovy štátu, ktoré ani nespôsobil. Takýto postup považuje za absurdný, rozporný s dobrými mravmi aj s princípmi spravodlivosti. Napadnuté rozhodnutie podľa jeho názoru nespĺňa požiadavku ústavnosti a jeho odôvodnenie nemá kvalitu naplňujúcu obsah čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutiami mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/169/2025:

11. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutiami mestského súdu a krajského súdu v už označených konaniach týchto všeobecných súdov.

12. Ústavný súd na tomto mieste poznamenáva, že sťažovateľovi zrejme ušlo, že porušenie namietaných práv vo vzťahu ku konaniu mestského súdu možno posudzovať len od právoplatnosti predchádzajúceho nálezu č. k. I. ÚS 32/2024-44 zo 29. februára 2024, t. j. od 8. apríla 2024.

13. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014), resp. ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Ústavný súd tiež poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovanie vyslovil, že „*Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy*“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

14. Pokiaľ ide o postup mestského súdu, ústavný súd uznáva, že konanie ako celok sa nezaobišlo bez zbytočných prieťahov, čo ústavný súd konštatoval už vo svojom náleze č. k. I. ÚS 32/2024-44 zo 29. februára 2024. Po tomto náleze došlo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajšou nečinnosťou mestského súdu a mestský súd v merite veci bezodkladne rozhodol (uznesenie z 10. mája 2024). Následne sa konanie orientovalo už iba na otázku trov konania, o ktorej mestský súd definitívne rozhodol uznesením z 19. júna 2025. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal opravný prostriedok, čo logicky vyústilo do predĺženia konania. Po tom, čo rozhodnutie krajského súdu potvrdzujúce uznesenie mestského súdu o nároku na náhradu trov konania nadobudlo právoplatnosť (3. február 2026), zostáva mestskému súdu rozhodnúť už iba o výške trov konania.

15. V tejto súvislosti ústavný súd s ohľadom na svoju ustálenú judikatúru opakovane pripomína, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (m. m. I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 156/2019, I. ÚS 411/2020).

16. Napriek tomu, že rozhodovanie o trovách konania ešte nebolo zavŕšené rozhodnutím o ich výške, ústavný súd nateraz nehodnotí obdobie rozhodovania mestského súdu (a krajského súdu) o trovách konania ako také, ktoré by zasahovalo podstatu sťažovateľom označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Pokiaľ ide o postup krajského súdu v napadnutom konaní, ústavný súd zdôrazňuje, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Obluk proti Slovenskej republike (rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 61 až 65) a Mazurek proti Slovenskej republike (rozhodnutie o prijateľnosti z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase, keď k prietahom zo strany krajského súdu v napadnutom konaní nemohlo dochádzať, keďže vo veci sťažovateľa už právoplatne rozhodol. Stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal, bol odstránený, v dôsledku čoho došlo k naplneniu účelu namietaných práv bez ingerencie ústavného súdu.

20. Napokon v súvislosti s právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd tiež viackrát uviedol, že toto právo zásadne nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ibaže by namietané porušenie práva dosahovalo takú intenzitu, že by s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke alebo extrémnu dĺžku) bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (IV. ÚS 242/07), čo celkom zjavne nie je tento prípad.

21. Preto ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s argumentmi sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (v jeho neprietahovej časti) napadnutým uznesením krajského súdu:

22. Podstatou ústavnej sťažnosti v tejto časti je namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým došlo k potvrdeniu výroku o trovách konania, a tento výrok priznáva nárok na náhradu trov konania žalovanému. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že na jeho strane existujú dôvody osobitného zreteľa, ktoré mali viesť k aplikácii § 257 CSP a k rozhodnutiu o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému, resp. nárok na ich náhradu mal byť priznaný sťažovateľovi.

23. Pri posudzovaní tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého má sťažovateľ právo domáhať sa ochrany práv a slobôd pred ústavným súdom iba v prípade, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

24. Vzhľadom na to, že predmetom preskúmania má byť uznesenie krajského súdu o nároku na náhradu trov konania, ústavný súd sa zaoberal tým, či sa sťažovateľ nemohol domáhať preskúmania napadnutého rozhodnutia v rámci sústavy všeobecného súdnictva a či nemal k dispozícii opravný prostriedok, ktorým ešte mohol zvrátiť ním kritizovaný verdikt krajského súdu.

25. Predmetom prieskumu v prerokúvanej veci je rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke o nároku na náhradu trov konania. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu [napr. I. ÚS 275/2018 (ZNaU 74/2018), I. ÚS 387/2019, I. ÚS 196/2021, I. ÚS 255/2021, III. ÚS 529/2021, III. ÚS 281/2021, IV. ÚS 34/2021 (ZNaU 71/2021), IV. ÚS 268/2022, I. ÚS 2/2023, I. ÚS 532/2023] vyplýva, že ide o rozhodnutie konečné, a teda také, ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí. Z tohto dôvodu možno považovať takéto rozhodnutie za preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

26. Cez optiku uvedeného ústavnoprávneho prístupu bolo tak v okolnostiach prejednávanej veci adekvátne postupovať aj v tomto prípade, pretože ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu je rozhodnutím, ktorým krajský súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania (nie o výške trov konania, pozn.). Ide teda o rozhodnutie, ktorým sa pred krajským súdom ako súdom odvolacím konanie o tomto nároku s konečnou platnosťou skončilo, a bolo ho tak možné z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 CSP podrobiť prieskumu dovolacieho súdu.

27. Sťažovateľ mal k dispozícii mimoriadny opravný prostriedok, ktorým sa mohol domáhať ochrany svojich práv pred dovolacím súdom, v ktorého právomoci bol aj prípadný záver o danosti

vady zmätočnosti podľa § 420 CSP, čo však podľa zistenia ústavného súdu (bod 6 tohto uznesenia, pozn.) neurobil.

28. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

29. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

30. Na záver a na okraj veci k sťažovateľovej námietke zavinenia trov konania súdom (pozri k tomu bod 8 odôvodnenia tohto uznesenia) ústavný súd dáva do pozornosti, že civilné sporové konanie je konaním dôkazným, ovládaným tzv. prejednávacím princípom (princípom formálnej pravdy). V takomto type konania sú sporové strany povinné substancovať svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v jednotlivých procesných úkonoch (povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť). Úspech procesnej strany je tu definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňu nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Zanedbanie procesnej povinnosti sporovej strany uviesť pravdivé skutočnosti (pod čo treba vo vzťahu k žalobcovi zahrnúť aj skutočnosti uvedené v žalobe) na preukázanie svojich tvrdení nemôže nahrádzať všeobecný súd svojou vlastnou činnosťou. Ústavný súd poukazuje na využitie procesných prostriedkov v zmysle § 149 až §151 CSP, ktorých účelom a zmyslom je najmä prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonomicity vrátane rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas, keď zodpovednosť za výsledok sporu patrí sporovým stranám, ktoré majú v spore preukázať vysokú mieru procesnej aktivity a svoje skutkové tvrdenia dokázať [I. ÚS 7/2022, I. ÚS 414/2023, IV. ÚS 395/2023 (ZNaU 71/2023), I. ÚS 5/2024].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu